

๑๒

บนเส้นทาง

เบื้องผู้นำ

บุคคลพึงชนะคนโกรธด้วยความไม่โกรธ
พึงชนะคนไม่ดีด้วยความดี
พึงชนะคนตระหนี่ด้วยการให้
พึงชนะคนพูดเหลวไหลด้วยคำสัตย์

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๗๕

ธรรมกายเป็นแก่นของพระพุทธศาสนา เป็นหลักของชีวิต ถ้าเราได้เข้าถึงธรรมกาย ชีวิตเราจะสมบูรณ์ทั้งทางโลก และทางธรรม และจะได้รับอานิสงส์ใหญ่ ไม่ว่าเราทำความดีเพียงเล็กน้อย ทำปานกลาง หรือว่ายิ่งใหญ่ก็ตาม มหากุศลจะบังเกิดขึ้นในทุกระดับขั้นตอนของการทำความดี เพราะธรรมกายเป็นต้นแหล่งแห่งบุญ แหล่งแห่งความบริสุทธิ์ จึงสามารถรองรับบุญกุศลได้อย่างดีเยี่ยม การได้เข้าถึงธรรมกายจะทำให้ชีวิตของเราสมบูรณ์มีความสุขที่สุด จึงควรอย่างยิ่งที่ทุกๆ คน จะปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึงธรรมกาย

พระลัทธิลัทธิพุทธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“อกุโธเรน ชินะ โภธํ อสากุํ สาธุชา ชินะ
ชินะ กทริยํ ทาเนน สจฺเจนาสิกฺวาทินํ

บุคคลพึงชนะคนโกรธด้วยความไม่โกรธ พึงชนะคน
ไม่ดีด้วยความดี พึงชนะคนตระหนี่ด้วยการให้ พึงชนะคน
พูดเหลวไหลด้วยคำสัตย์”

พระลัทธิลัทธิพุทธเจ้าพระองค์ทรงสอนให้เอาชนะสิ่ง
ไม่ดีทั้งหลาย ด้วยความถูกต้องดีงาม เอาชนะอกุศลกรรม
ด้วยการหมั่นฝึกฝนอบรมตนเอง ให้ทำแต่สิ่งที่เป็นบุญเป็นกุศล
ล้วนๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้หน้าที่ดี ต้องรู้จักฝึกตนเองให้พร้อม

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๘๐

ไปด้วยคุณธรรม ต้องรักในการฝึกตัวทุกรูปแบบ เพื่อจะได้เป็นที่
ยอมรับของทุกๆ คน ทั้งผู้ใหญ่ ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

ผู้นำที่ประพฤติชอบ ใครๆ ก็อยากร่วมงานด้วย อยากจะ
ฟังพาดำ คัย เพราะฟังแล้วรู้สึกอบอุ่นใจ มีความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน และทำให้เกิดกำลังใจที่อยากจะเป็นคนดีตาม
ไปด้วย เพราะเห็นต้นแบบที่ดี ประเทศชาติบ้านเมืองก็จะมีแต่คนดี
มีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ดังนั้นผู้นำจึงจำเป็นต้องมีคุณธรรม
ประจำใจ และต้องหมั่นสำรวจข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอ
เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

*เหมือนในสมัยก่อนที่พระบรมโพธิสัตว์บังเกิดเป็น
พระราชาน ในกรุงพาราณสีมีพระนามว่า พรหมทัต พระองค์ทรง
วินิจฉัยคดีโดยไม่มีอคติความลำเอียง ทรงตัดสินคดีความบน
พื้นฐานของความถูกต้องยุติธรรม จนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ
เหล่าอำมาตย์ และข้าราชการบริพาร ทำให้พระองค์ได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นพระราชานผู้ปกครองแผ่นดินโดยธรรม นำมาซึ่งความ
อยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๘๑

พระราชาเป็นผู้ตั้งอยู่ในธรรม ดำรงตนเป็นต้นแบบของผู้นำที่ดี พวกเหล่าอำมาตย์จึงได้แบบอย่างที่ดี เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ก็จะช่วยกันแก้ไขด้วยสติปัญญา โดยปราศจากความลำเอียง พระองค์ทรงดำริว่า เราครองราชย์โดยธรรม พลสกนิกรก็อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ปัญหาเรื่องราวต่างๆ ก็ไม่มี ตอนนี้เราควรหันมาตรวจสอบข้อบกพร่องของตนเอง หากเรายังมีข้อบกพร่องจะได้รับแก้ไขปรับปรุง

ตั้งแต่นั้นมา พระองค์คอยสังเกตว่า จะมีใครกล่าวโทษท่านบ้างก็ไม่พบผู้ใดกล่าวโทษของท่านทั้งในที่ลับ และเปิดเผย ทุกคนในราชสำนักพากันสรรเสริญคุณของพระองค์ แม้จะลองสอบถามข้าราชการภายนอกถึงข้อบกพร่องของท่านเอง ทุกคนต่างยืนยันกรานเป็นเสียงเดียวกันว่า “พระองค์ประพฤติชอบแล้ว ทรงมีความยุติธรรมกับทุกคน เหมือนดวงอาทิตย์ที่ให้แสงสว่างแก่สรรพสัตว์อย่างถ้วนหน้าโดยไม่เลือกที่รักผลักที่ชัง”

จากนั้นพระราชาทรงสอบถามชาวเมืองในพระนคร รวมไปถึงชาวบ้านที่อยู่นอกพระนคร แม้กระนั้น ก็ไม่พบใครกล่าวโทษพระองค์ มีแต่คำสรรเสริญ พระองค์จึงมีพระประสงค์ที่จะเสด็จออกไปสอบถามชาวชนบท โดยปลอมเป็นชาวบ้านนั่งรถไปกับสารถีออกจากพระนครมุ่งไปยังชนบท พระองค์เที่ยว

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๘๒

สอบถามเรื่อยไป จนกระทั่งถึงชายแดน ก็ยังไม่พบผู้ใดติดเียน พระองค์ มีแต่คำว่า “ทิมายูโก โหตุ มหาราชฯ ขอให้พระราชฯ ของเรา จงมีพระชนมายุยั่งยืนนาน”

ฝ่ายกษัตริย์แคว้นโกศลพระนามว่า พัลลิกะ พระองค์ ทรงมีพระประสงค์อยากฝึกฝนตนเองให้ยิ่งๆ ขึ้นไปเช่นเดียวกัน ทรงสอบถามถึงข้อบกพร่องของตนกับเหล่าข้าราชการบริพาร ก็ไม่มีใครพบข้อบกพร่องของพระองค์ มีแต่กล่าวคำสรรเสริญ พระคุณของพระองค์เช่นกัน ท่านจึงปลอมตัวเป็นคนธรรมดา เทียวไปตามชนบทกับสารถิ จนเสด็จถึงชายแดน กษัตริย์ทั้งสอง พระองค์ก็ได้มาพบกันในระหว่างทางนั่นเอง

เนื่องจากถนนในแถบชนบทคับแคบ รถวิ่งสวนกันไม่ได้ ทั้งสองฝ่ายต่างไม่ยอมหลีกทางให้กัน สารถิของพระเจ้าพัลลิกะ จึงบอกให้อีกฝ่ายหลีกทางไป สารถิของพระเจ้าพาราณสีบอกว่า บนรถนี้มีพระราชฯประทับอยู่ สารถิของพระเจ้าพัลลิกะ ตอบกลับ ไปว่า “บนรถนี้ก็มีพระราชฯเช่นกัน ขอท่านได้โปรดหลีกทางด้วย”

สารถิของพระเจ้าพาราณสีคิดว่า ถ้าเช่นนั้น เราควร ถามถึงอายุ เพื่อให้รถของพระราชฯที่มีอายุน้อยกว่าหลีกทางให้ ปราบกฏว่าพระราชฯทั้งสองมีอายุเท่ากัน ครั้นถามถึงอาณาเขต ถามถึงกำลัง ยศ ชาติ โคตร ตระกูล ผลคือ ทั้งสองฝ่ายเป็น

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๘๓

ผู้ครอบครองรัฐสิมาประมาณฝ่ายละ ๓๐๐ โยชน์ มีทุกอย่าง
เท่ากันหมด

นายสารธิไม่ละความพยายาม จึงถามถึงศีล และมารยาท
ของพระราชา สารธิของพระเจ้าพัลลิกะกล่าวถึงพระราชาของ
ตนว่า “พระเจ้าพัลลิกะ ทรงชนะคนกระด้างด้วยความกระด้าง
ทรงชนะคนอ่อนโยนด้วยความอ่อนโยน ทรงชนะคนดีด้วยความ
ความดี ทรงชนะคนไม่ดีด้วยความไม่ดี ดูก่อนสารธิ ท่านจงหลัก
ทางให้พระราชาของเราเถิด”

สารธิของพระเจ้าพาราณสี ถามขึ้นว่า “ท่านกล่าวถึง
พระคุณของพระราชาของท่านหรือ” สารธิของพระเจ้าพัลลิกะ
ตอบว่า “ใช่แล้ว” สารธิของพระเจ้าพาราณสีตอบกลับว่า “ถ้า
สิ่งทีกล่าวนานี้เป็นพระคุณละก็ สิ่งที่เป็นโทษจะมีมากเพียงไหน”
สารธิของพระเจ้าพัลลิกะถามกลับว่า “แล้วพระราชาของท่านมี
พระคุณอย่างไร” สารธิของพระเจ้าพาราณสีประกาศว่า

“พระเจ้าพาราณสีทรงชนะคนโกรธด้วยความไม่โกรธ
ทรงชนะคนไม่ดีด้วยความดี ทรงชนะคนตระหนี่ด้วยการให้ ทรง
ชนะคนพุดเลาะเหลวด้วยคำสัตย์ พระราชาของเราเป็นเช่นนี้
มีคุณธรรมเหนือกว่าพระราชาของท่าน ขอท่านจงหลักทางให้
พระราชาของเราเถิด” พระเจ้าพัลลิกะ และสารธิได้ฟังเช่นนั้น

บนเส้นทางของผู้นำ

๒๘๔

กิริยพลบดลงข้างทาง พระเจ้าพรหมทัตจึงให้อาวาทพระเจ้า-
พลลิกะว่า “พระราชอาควรประพฤติธรรม และดำรงอยู่ในคุณธรรม
ของผู้นำ” จากนั้นพระองค์ทรงเสด็จกลับกรุงพาราณสี

จะเห็นได้ว่า บัณฑิตนักปราชญ์ในกาลก่อน ท่านรักใน
การฝึกฝนอบรมตนเอง แม้เป็นผู้นำของคนทั้งประเทศ ก็ไม่
หยุดยั้งในการฝึกตัว เพื่อให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมให้ยิ่งๆ ขึ้นไป
เพราะรู้ว่า トラบใดที่ยังไม่หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ก็ยังมี
ข้อบกพร่องอยู่ ผู้ที่มาชี้แนะตักเตือนเป็นเสมือนกระจกเงาส่อง
ให้เห็นตนเอง จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ผู้เป็นบัณฑิตจะไม่
หลงในคำสรรเสริญเยินยอ แต่จะยินดีที่จะให้คนอื่นมาตักเตือน
มองเห็นคำตักเตือนนั้นเหมือนขุมทรัพย์อันล้ำค่า ที่จะพัฒนา
ตนเองให้ก้าวไปสู่ความสูงส่งของชีวิตได้อย่างมั่นคง และสง่างาม

ความสูงส่งของชีวิตอยู่ที่จิตใจที่ติงาม จิตใจที่ติงามเกิด
จากการทำใจให้หยุดนิ่งให้สะอาดบริสุทธิ์ ผ่องใสเสมอ การฝึกใจ
เป็นสิ่งที่ดีที่สุด และเป็นวิธีเดียวที่จะขจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้น
จากใจ เพราะความเต็มเปี่ยมของชีวิตที่สมบูรณ์ที่สุด จะต้อง
เข้าถึงพระธรรมกายที่ละเอียดที่สุด ที่มีอยู่แล้วในตัวของพวกเรา
ทุกคน นี่เป็นเป้าหมายชีวิตของทุกๆ คนในโลก ดังนั้นให้หมั่นฝึก
ใจให้หยุดนิ่งกันทุกๆ คน